Bilinmesi Gereken Kanunlar ve Yönetmelikler

Teknik Bilgiler

"İyi bir mühendis nasıl olunur?" Her mühendis adayının ve her mühendisin ana kaygısı budur. Mühendisliğin hemen hemen herkes tarafından kabul gören temel felsefesi ''minimum maliyetle maksimum verim''dir. Bunu başarmak için alınan eğitim, sahip olunan teknik bilgi, problem çözme yeteneği elbette ki önemli özellikler ancak bu felsefe için yeterli değildir.

O Mühendisliğin amacı ihtiyaca uygun optimum çözümler üretmektir. İhtiyacın ne olduğunu net şekilde anlamak ve bu ihtiyaca cevap verebilmek için o ürünü kapsayan standart, yönetmelik ve şartnameleri bilmek gerektiği su götürmez bir gerçektir. Çalıştığı alanın mevzuatına yani standartlarına, kanun, yönetmelik ve şartnamelerine hakim olan mühendisler fark yaratmakta ve aranan eleman olmaktadır. Böylesine maddi kazanç kaygısının insani değerlerden daha önemli görüldüğü ve rekabetin üst seviyede olduğu piyasada çalışan mühendislerin en büyük dayanağı mevzuattır. Yani işinin hakkını vermek isteyen her mühendis alanındaki standart, kanun, yönetmelik ve şartnamelere hakim olmalıdır. Mevzuata hakim ve yeterli düzeyde teknik bilgiye sahip sosyal bir insansanız iyi bir mühendis siniz demektir.

İşte her Elektrik Mühendisinin bilip gerektiği zaman başvurması gereken bazı kanun, yönetmelik ve şartnameler:

Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi

16.07.1985 tarih 85/9707 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki olarak; 5.08.1985 gün ve 18883 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren bu şartnamenin kapsamında; bir yapının meydana gelmesi için mimarlık, inşaat, makina ve elektrik mühendisliği dallarında yapılması gereken hizmetlerin niteliği ve karşılığında ödenecek ücretler bu şartname hükümlerine göre belirlenir ve bulunur.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu

04.01.2002 tarihinde kabul edilen ve 22.01.2002 gün ve 24648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren bu kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu

05.01.2002 tarihinde kabul edilen ve 22.01.2002 gün ve 24648 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren bu kanunun amacı, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanununu 53. Maddesinin (b) fıkrasının ikinci bendine dayanılarak hazırlanmış olan bu Genel Şartnamenin amacı, iş sahibi idareler tarafından 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre sözleşmeye bağlanan her türlü yapım işinin yürütülmesinde uygulanacak olan esasları tespit etmektir. Bu genel şartname, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi idareler tarafından bu Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılan ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa göre anahtar teslimi götürü bedel veya birim fiyat sözleşmeye bağlanan yapım işlerini kapsar.

6098 Sayılı Borçlar Kanunu

6098 Sayılı Borçlar Kanunu, borç-alacak ilişkilerinin, sözleşme şekil ve usullerinin düzenlendiği kanundur. Borç nedir, sözleşme nedir, sözleşme yapmanın şeklen usulleri nelerdir, sözleşmeler hangi durumlarda geçersiz kalır, borç türleri nelerdir gibi soru ve sorunlar Borçlar Kanunu hükümleri ile karşılık bulur.

5627 Sayılı Enerji Verimliliği Kanunu

18.04.2007 tarihinde kabul edilen, 02.05.2007 gün ve 26510 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan bu kanunun amacı; enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin arttırılmasıdır.

4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanunu

29.06.2001 tarihinde kabul edilen ve 13.07.2001 gün ve 24461 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren bu kanunun amacı, can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Elektrik Piyasası Kanunu

14.03.2013 tarihinde kabul edilen ve 30.03.2013 gün ve 28603 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren bu kanunun amacı, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için

rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanmasıdır..

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği

Bu yönetmelikte, elektrik kuvvetli akım tesislerinin kurulmasının, işletilmesinin ve bakımının can (insan hayatı) ve mal emniyeti bakımında güvenlikle yapılmasına ilişkin hükümleri kapsar. Aşağıdaki tesisler bu yönetmeliğin kapsamına girmez: ► Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği kapsamındaki tesisler ► Elektrikle İşleyen taşıtlara ilişkin besleme ve cer hatları ► Maden işletmelerindeki elektrik tesisleri Ancak, elektrikle ilgili öteki yönetmeliklerde karşıt bir hüküm bulunmadıkça bu Yönetmelik hükümleri uygulanır. İlgili Türk standartları bu yönetmeliğin tamamlayıcı ekidir. Yönetmelikte bulunmayan hükümler için EN, HD, IEC, VDE gibi standartlar göz önüne alınır. Çelişmeler durumunda sıralamaya göre öncelik verilir. Herhangi bir tesisin bu yönetmelik kapsamına girip girmeyeceği konusunda bir kararsızlık ortaya çıkarsa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu konuda vereceği karar geçerlidir.

Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği

Bu yönetmelik, frekansı 100 Hz' in altındaki alternatif akım(a.a.) ve doğru akım (d.a) elektrik tesislerine ilişkin topraklama tesislerinin kurulması, işletilmesi, denetlenmesi, can ve mal güvenliği bakımından güvenlikle yapılmasına ilişkin hükümleri kapsar. Özelliklerinin farklı olması nedeniyle, yüksek gerilimli elektrik kuvvetli akım tesislerine ve alçak gerilimli elektrik tesislerine ilişkin topraklama kuralları ile bilgi işlem ve iletişim donanımlarının topraklamasına ilişkin kurallar ayrı bölümler halinde verilmiştir.

Elektrikle işleyen taşıtlara ilişkin besleme hatları, bu yönetmeliğin kapsamına girmez. Bu Yönetmeliğin Ek' leri ve ilgili Türk Standartları bu Yönetmeliğin tamamlayıcı ekidir. Yönetmelikte olmayan hükümler için EN, HD, IEC ve VDE gibi standartlar göz önüne alınır. Çelişmeler durumunda sıralamaya göre öncelik verilir. Herhangi bir tesisin bu yönetmelik kapsamına girip girmeyeceği konusunda bir kararsızlık ortaya çıkarsa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bu konuda vereceği karar geçerlidir.

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği

Bu yönetmelik elektrik iç tesislerinin kurulmasına ve işletilmesine dair hükümleri kapsar; elektrik enerjisinin üretilmesine ve dağıtılmasına dair yapı içindeki tesisleri kapsamaz. Aşağıdaki elektrik tesisleri elektrik iç tesisi sayılır:

- ► Sürekli Elektrik Tesisleri: Yapıların ya da kümelerinin içinde, bitişiğinde ya da bu yapılara ek olarak bunların dışında sürekli kullanılmak için kurulan asansör tesisleri dışındaki alçak gerilimli her türlü tesislerdir. Yapıların iç aydınlatma, kuvvet, alçak gerilim kompanzasyon tesisleri, çağırma, alarm, arama, yıldırımlık, akü, doğrultmaç (redresör) hoparlör, anten, telefon ve televizyon tesisleriyle, bu yapıların bahçe aydınlatma tesisleri ve yukarıda açıklanan tesislerin dışarıda kurulan bölümleri sürekli tesis sayılır.
- ► Tesis yaptıran kimsenin arazisi ile sınırlı enerji nakil hattı içermeyen, bağımsız alçak gerilimli elektrik tesisleri (bir ev, bağ ve ya bahçenin yalnızca kendi gereksinimlerini karşılamak için tahsis edilecek motopomp tesisi ve benzer tesisler)
- ► Geçici Elektrik Tesisleri: Geçici elektrik tesisleri yukarıda (a) ve (b) madde bölümlerinde açıklanan tesislere bağlanmış olan yapıların içinde yada dışında, sürekli tesisin işletmeye açılmasına kadar kullanılmak için geçici olarak kurulan ve sürekli olarak kullanılmayan alçak gerilimli her türlü tesislerdir. Lunapark, panayır gibi tesisler ve şantiyeler geçici tesis sayılır.

Elektrik Tesisleri Kabul Yönetmeliği

Bu yönetmeliğin amacı kamu görevi yapan evlet, il, belediye ve köyler ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından elektrik enerjisi üretmek, iletmek ve/veya dağıtmak üzere kurulacak tesislerin kabul işlemlerini yapmaktır.

Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği

30.12.2014 gün ve 29221 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yürürlüğe giren bu yönetmelik; kurulacak veya tadil edilecek elektrik tesislerine ilişkin proje hazırlama ve onay işlemleri ile bu faaliyetleri yapacak kurum, kuruluş ve tüzel kişilerin belirlenmesi, yetkilendirilmesi, bunların hak ve yükümlülükleri ile onaylı projelerdeki tesislerin kabul işlemlerini ve tutanak onayını yapacak kurum/kuruluş ya da tüzel kişilerin yetkilendirilmesine ilişkin esasları kapsamaktadır.

Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği

05.02.2008 gün ve 26778 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren bu yönetmeliğin amacı, 29.06.2001 ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanuna göre faaliyet gösteren Yapı Denetim Komisyonunun, yapı denetim kuruluşlarının ve laboratuarların kuruluş ve çalışmaları; yapı denetim kuruluşlarında ve laboratuarlarda görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile diğer görevlilerde aranacak nitelikler; ilgili idare, proje müellifi, yapı müteahhidi, şantiye şefi, yapı sahibi ile yaptı denetim

kuruluşu ortaklarının görev ve sorumlulukları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin düzenlenmesi ve hizmet bedellerinin ödenmesi; yapı denetim kuruluşları ile bu kuruluşların denetçi ve kontrol elemanı mimar ve mühendislerinin sicil raporlarının tutulması, yapılara sertifika verilmesi ve Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik

19.12.2007 gün ve 26735 sayılı Resmi Gazete' de Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan bu yönetmelik 2012 yılında revize edilerek; kamu kurum ve kuruluşları, özel kuruluşlar ve gerçek kişilerce kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesini ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlamak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirlerin, organizasyonun, eğitimin ve denetimin usul ve esaslarını belirlemektedir.

Bilinmesi Gereken Kanunlar ve Yönetmelikler